

222 miljoen euro voor Neymar Junior. U bent intussen van de schok gekomen? Een beetje, toch... Al blijft het raar als we de PSG-spits over de groene mat zien snorren. Twee benen die even duur zijn als 888 Ferrari's. Wat wij ons in deze editie van Maestro vooral afvragen: is de absolute grens nu bereikt of wordt het alleen maar erger/duurder? Kortom, hoeveel kost dezelfde speler als Neymar in 2050? En ook: wordt het WK dan gespeeld op de maan?

Het voetballandschap zal sinds augustus 2017 nooit meer hetzelfde zijn. Met de mythische transfer van Neymar Jr naar PSG, is een magische grens doorbroken. Vanaf nu wordt er gepraat over de periode vóór Neymar en de periode erna. “Natuurlijk keek ik ook op van dat bedrag”, aldus Patrick Janssens, CEO bij KRC Genk. “Het was ineens wel héél veel geld. Ik schrok dus, maar niet erg lang. (lacht) Want er zit een logica in. Ik maak de vergelijking wel eens tussen gastronomie en voetbal. Gastronomie was in de naoorlogse periode erg lokaal, maar is vervolgens geglobaliseerd. Smaak en cultuur gingen plots de wereld rond, denk maar aan McDonalds. Aan de prijs van een Big Mac kan de koopkracht gemeten worden. Maar stilaan is de slinger ook weer aan het omslaan en zie je lokale initiatieven en bijvoorbeeld slow food hun plaats opeisen. Het voetbal heeft die evolutie de laatste dertig jaar ook meegemaakt. Het is intussen een onderdeel geworden van de wereldwijde entertainmentindustrie. De bekendste voetbalclubs kan je vergelijken met de grootste popgroepen. Voetbalfans supporteren meer en meer voor een speler, niet voor een club. Wat is zo een speler op dat moment dan waard? Hoeveel zijn Lady Gaga en Coldplay waard? Ik denk dus dat PSG die som in bepaalde omstandigheden kan rendabel maken.”

Prestige en PR

Roland Duchâtelet heeft daar zijn twijfels bij. De STVV-eigenaar schrok ook toen PSG diep in de buidel tastte voor Neymar. “Neen, ik had totaal niet verwacht dat PSG 222 miljoen euro op tafel zou leggen. Er is een grens overschreden, een fameuze grens. 100 miljoen euro was erg veel, nu is het bijna een normale som. De toekomst zal moeten uitwijzen of Neymars transfer op zakelijk vlak een vergissing was of niet. Want ik ben niet overtuigd dat het puur bedrijfseconomisch rendabel is. Ik durf niet te voorspellen hoeveel duurder de toptransfers nog kunnen worden, want er zijn in het voetbal veel mensen met veel geld. Ik vermoed dat zij zulke grote sommen zullen willen blijven betalen, niet omdat het economisch gezien een slimme zet is, maar wel omwille van prestige en PR. Het is gewoon een feit dat clubeigenaars te veel centen uitgeven aan spelers. Ook in België strijken clubs mooie bedragen op. Kijk maar naar Genk, dat serieuze transfersommen casht. Hoe kan dat, vraag ik me af? Ook bij andere ploegen lukt dat. Dimata scoorde minder vaak dan Pieter Gerkens, maar leverde wel 11 miljoen euro op.”

Sporteconoom Wim Lagae heeft zijn bedenkingen bij de huidige evolutie in het voetbal. Gek, gekker, gekst. Lagae: “De prijs die PSG betaalt heeft voor Neymar is niet marktconform. De sjeiks achter de Parijse club hebben een ongezonde transferketting in gang gezet, zoveel is duidelijk. Waar dit gaat eindigen...? Eerlijk, ik heb geen flauw idee. De vraag hoeveel Neymar in 2050 zal kosten, is in feite niet te beantwoorden. Er zijn zoveel parameters waarmee je moet rekening houden. Te veel om op te noemen. Denk alleen nog maar over hoe de politieke situatie er in 2050 zou kunnen uitzien...”

Patrick Janssens werpt een blik in zijn glazen voetbal. “Op lange termijn kan het twee kanten uit”, vertelt de Genkse CEO. “Mogelijk komt er nog een schaalvergroting, ik denk maar aan de Chinese markt, daar is nog groei mogelijk. Maar het kan ook zijn dat heel het transfersysteem onder druk komt te staan en het zelfs verdwijnt. Misschien zijn de transfersommen over tien jaar verdubbeld, misschien staan ze op nul. Als we het over voetbaltransfers hebben, kan je niet om de inflatie heen. Twee jaar geleden onderhandelden we het contract van Timothy Castagne. De makelaar en de speler drongen erop aan om een opstapclausule te voorzien. We hebben er toen een bedrag ingezet dat volgens ons onrealistisch hoog lag. Nooit zou een club die som op tafel leggen. Dachten we. Maar Atalanta legde het gewoon op tafel, er is zelfs niet over gediscussieerd. Berge is een ander goed voorbeeld. Hij startte sterk, maar moest zich nog volledig ontwikkelen, toch was er meteen concrete interesse met ernstige bedragen.”

Herman Konings is veranderingspsycholoog en zaakvoerder van het trend- en toekomstonderzoeksbureau Pocket Marketing/nXt. De geboren Hasselaar is eveneens verbonden aan de afdeling Sportmanagement en marketing van de KU Leuven. Hij voorspelt dat de transfersommen nog lichtjes zullen stijgen. “2050 is natuurlijk nog erg ver weg, dan zijn we niet één maar twee generaties verder, zijn het Midden-Oosten en Afrika economisch uit de kluiten gewassen en is Europa op dat vlak nog maar een klein continent”, aldus Konings. “Ik denk dat de prijzen nog een beetje omhoog zullen gaan. Als de vonk overslaat naar het Verre Oosten kunnen we evolueren naar een wereldcompetitie. Zoals we ook naar een wereldmunt zullen gaan. Ik vermoed echter dat de prijzen niet exponentieel zullen blijven stijgen omdat de overheid zich met de debatten gaat mengen. Clubs die veel geld inzetten op één vakje van de roulette kunnen - mits tegenslag - jobverlies veroorzaken. En dat zal een overheid altijd willen vermijden. Vandaar mijn vermoeden dat een zelfregulering onvermijdelijk is.”

Volgens Patrick Janssens is er ook een belangrijke rol weggelegd voor de wereldvoetbalbond. “Als de FIFA een gezond voetbalmillieu nastreeft, moet het ervoor zorgen dat het geld over alle clubs verdeeld wordt die de speler mee opgeleid hebben. Je moet het zo bekijken, KRC Genk is eigenlijk een universiteit. Wij vormen voetballers. Onze club is op die manier een kwaliteitslabel geworden. Transfers renderen daardoor. Charleroi had Mata anders nooit een jaar aan ons verhuurd. Maar dat label krijg je niet zomaar, daar moet je in investeren. De academie kost ons jaarlijks drie miljoen euro. Ik denk niet dat er in België veel clubs zijn die zoveel geld in hun opleiding stoppen. Drie weken geleden was Hebei China Fortune bij ons op bezoek, de club waar Pellegrini nu coach is. Ze spelen nog maar vijf jaar op het hoogste niveau, maar behoren nu al tot de Chinese top vijf. Ze wilden weten hoe onze academie werkt, omdat ze zelf plannen hebben. Hun voorstel: wij zouden voor elke leeftijdscategorie één jeugdcoach fulltime naar China sturen. Zij kunnen dat betalen, zij kunnen die knowhow kopen. Natuurlijk wilden we daar niet op ingaan, dan bleef er niks van onze academie over.”

“Door de moderne communicatiemiddelen en sociale media is de wereld een dorp geworden”, vult Roland Duchâtelet aan. “Dat merk je ook in het voetbal. De Premier League is in België even belangrijk als de eigen competitie. De voetbalmarkt is wereldwijd zo de

grootste sportmarkt geworden van alle sporten. Atletiek, basketbal, volleybal, tennis, maar ook grote Amerikaanse sporten als baseball en American football kunnen niet aan voetbal tippen. Het is een wereldcircus geworden. Van Azië tot de VS.”

Supersonisch vliegtuig

Roland Duchâtelet staat bekend om zijn visionaire gave. Hij voorspelt een revolutie in het voetbal. “Dat zal er in 2050 sowieso helemaal anders uitzien”, aldus de STVV-eigenaar. “De competitiestructuur blijft niet zoals die nu is. Er zullen competities opgericht en gespeeld worden per tijdszone: Europa, Azië, de VS... Voor de spelers is dit geen enkel probleem, voor de fans misschien wel. Hoe geraken ze van Rio de Janeiro naar New York of van Brussel naar Johannesburg? Ik zie daarom een revival van het supersonische vliegtuig, de nieuwe versie van de Concorde zal opnieuw succesvol worden. Om de supporters snel van de ene match naar de andere te vliegen.”

Wim Lagae gaat nog verder. “Het real time gegeven maakt voetbal zo aantrekkelijk”, weet de sporteconoom. “Een voetbalwedstrijd wil je niet uitgesteld kijken, in tegenstelling tot series en films. Koning Voetbal krijg je niet van zijn voetstuk. Vooral omdat de sporteconomie in China nog lang niet op kruissnelheid is. Zullen de nieuwe rijken in landen als India en China naar voetbal kijken? Daarop is mijn antwoord volmondig 'ja'. Ook vanuit de Golfstaten blijft de druk almaar toenemen. Het zou me kortom niet verbazen indien we op middellange termijn zouden evolueren naar een globale competitie, met ploegen uit Europa, Azië, Midden-Oosten en Noord- en Zuid-Amerika. Of ik het voor mogelijk houd dat een Premier League Derby als Arsenal-Tottenham op termijn in pakweg Hongkong gespeeld wordt, vraag je? Zeer zeker! Sterker nog, dat staat zelfs in de sterren geschreven. De stadionbeleving zal altijd belangrijk blijven. De markt zal echter bepalen wáár het duel exact zal plaatsvinden. De stadions in Engeland zullen niet verdwijnen. De toekomst is aan public viewing en het gebruik van hologrammen. Zowel het stadion van Arsenal als dat van de Spurs zal afgeladen vol zitten met eigen fans terwijl de wedstrijd in feite plaatsvindt in Hongkong, in een uitverkochte arena met voornamelijk Aziatische supporters. Dankzij de sensortechniek zullen de fans in de verschillende stadions kunnen zien en ruiken wat de spelers ervaren. Ik sluit zelfs niet uit dat je in de toekomst hetzelfde euforische gevoel van de doelpuntenmaker zult kunnen gewaarworden.”

Geen robotref aub

Herman Konings maakt toch enig voorbehoud bij het science fictionvoetbal. “De holografische realiteit, zoals 'Elvis on Tour' of Tupac die zogezegd 'optreedt' op het Coachella Festival, staat momenteel nog in de kinderschoenen. Ik geloof niet dat hologrammen, ook al zijn ze levensecht, de standaard zullen worden. Wel geloof ik heilig in sensortechnologie. In Australië hebben ze een Australian football-shirt ontwikkeld dat voorzien is van sensoren. Elke impact die een bepaalde speler op zijn lichaam krijgt, voelt de kijker met een gelijkaardig shirt ook. De tenniswereld heeft met 'Babolat Play' zijn eigen variant. Dankzij sensoren in een tennisracket kan je vanuit je luie zetel samen met de coach in de tribune op je smartphone aflezen hoe je favoriete speler de ballen raakt, waar ze precies op zijn racket terecht komen. Deze toegang tot data veroorzaakt een grotere betrokkenheid bij de fans.”

Maar we mogen dus niet overdrijven met high tech op de groene mat, vindt Konings. “De scheidsrechter als robot lijkt me een nachtmerrie. De romantiek van een foute beslissing mag je niet onderschatten. De emoties die deze teweegbrengt, daar kan je nog uren en dagen over palaveren. Dat mag je niet afschaffen. Voetbal is oorlog, maar dan gesublimeerd. Mensen willen zich nu eenmaal kunnen identificeren met iets en daarnaast neemt het wekelijks frustraties bij de mensen weg.”

Kristof LIBERLOO

Copyright © 2017 Concentra. Alle rechten voorbehouden